

הישיבה המאתיים-ושבע של הכנסת השלישית

יום רביעי, ט"ו טבת תשי"ז (19 דצמבר 1956)
ירושלים, בנין הכנסת, שעה 11.05

א. מסמכים שהונחו על שולחן הכנסת

הממשלה הונח היום על שולחן הכנסת לקריאה ראשונה חוק לקיום חוקף של תקנות ההגנה (כספים), תשי"ז—1956. כן הונחו לקריאה שניה ושלישית: 1) חוק להארכת חוקף של תקנות-שעת-חירום (החוקת תעודת זהות והצגתה), תשי"ז—1956: 2) חוק לתיקון פקודת העיריות, תשי"ז—1956, שחזרו מועדת הפנים.

היו"ר י. שפרינצק:
אני מתכבד לפתוח את הישיבה המאתיים-ושבע של הכנסת. תחילה אבקש את מזכיר הכנסת להודיע לנו על החוקים שהונחו על שולחן הכנסת.

מזכיר הכנסת מ. רוזטי:
ברשות יושב-ראש הכנסת הנני מתכבד להודיע, כי מטעם

ב. שאילתות ותשובות

א. האם נמסרה הודעה זו?
ב. אם כן, האם ניתנה על דעת משרד החוץ?
ג. האם מוכן כבודו להבטיח לכנסת כי הודעה זו עומדת בניגוד למדיניותה של ממשלת ישראל?

ראש הממשלה ומ"מ שר החוץ ד. בן-גוריון:
מכיוון שאין לסמוך לגמרי על ידיעות סוכנויות ועיתונים במסירת נאומים, הבריק משרד החוץ לשגריר אבא אבן לשלוח לנו דבריו כפי שאמרם, וטרם ראיתי תשובתו, אבל אני רוצה להודיע מיד, כי איש לא הוסמך ולא הורשה להכריז בשם ממשלת ישראל דבר בענין רצועת עזה מלבד זאת, כי ישראל לא תסכים בשום פנים ואופן לשוב הפולש המצרי לרצועה זו.

היו"ר י. שפרינצק:
אבקש את ראש הממשלה להשיב על שאילתה של חבר הכנסת יגאל אלון.

דברי שגריר ישראל בארצות-הברית במסיבת עיתונאים בענין רצועת עזה
חבר-הכנסת י. אלון שאל את ראש הממשלה ומ"מ שר החוץ ביום י"ד בטבת תשי"ז (18 בדצמבר 1956):
בעתונות הערב של היום פורסם כי שגריר ישראל בארצות-הברית וראש משלחתה באו"ם, מר אבא אבן, אמר בין יתר דבריו במסיבת עיתונאים כי "ישראל אינה תובעת לעצמה את רצועת עזה אך אין להחזיר לשם את המצרים".
אחיה אסיר תודה לכבודו באם ישיב מעל במת הכנסת בהקדם, כממלא-מקום שר החוץ:

ג. הצעות לסדר-היום

1. עיטורים לחיילים

עיטור גיבור חיל, עיטור עוז, אומץ, שירות מצויין ועיטורי הזכרון) הוגשו הסתייגויות רבות, הסתייגויות להסתייגויות והסתייגויות אלטרנטיביות. במקום השמות הפונקציונאליים הופיעו שמות תנ"כיים והיסטוריים. בהצבעה גבר יהודה המכבי על יהושע בן נון וברכוכבא ניצח את דוד המלך. כך נוצר רוב, מיעוט ומיעוט מיוחס. במקום למלא חלל, נחרץ גורל החוק: הוחזר לוועדה לבידור אי-הדיוק בפרוטוקול שלה. עם תום כהונת הכנסת השניה תמה גם פרשת החוק, ובמלחמת השמות נפל החוק חלל. עלינו להתחיל מבראשית.

כאשר עברתי על פרוטוקול הישיבות, נזכרתי בדברי הגנרל יורג'ו-חובסקי מגיבורי המחתרת הפולנית, משחרר עשרת האסירים מ"פאוויאק", שלימד את בחורינו קשת. הוא אמר שאנחנו עם גדול, אך משונה — בעבר ובהווה ידענו להילחם יחד ולמות יחד, אך לא ידענו ואיננו יודעים לחיות יחד.

הרוח הגדולה, המאחדת-המלכדת והמטהרת, שעברה את העם כאשר נתגלתה נשמתו הגדולה, כל ההוד בגבורה שבת זית ותפארת העמידה בעורף — עוד פעם נכתבו פרשיות של גבורה עילאית. ואם רוח מופלאה זאת עוד פועמת בנו, האם

היו"ר י. שפרינצק:
אנו עוברים להצעות לסדר-היום.

רשות-הדיבור לחבר-הכנסת יוניצ'מן להצעה לסדר-היום מס' 269.

שמשון יוניצ'מן (תנועת החרות):
אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה, אלה תולדות חוק העיטורים:

לפני שנתיים בדיוק הגיש שר הכטחון דאז, חבר-הכנסת לבון, את הצעת החוק, בדברי ההסבר נאמר: "החוק המוצע בא למלא חלל שהיה מורגש מאז הקמת המדינה והוא: ציון לשבח של החיילים המחרפים נפשם למעשי גבורה בקרב, או המצטיינים באומץ-לבם או בשירותם. מתן עיטורים על מעשים אלה בא לבטא את הוקרת המדינה לחייל ששירותו המצויין או אומץ-לבו הם כבוד לה ומופת לחבריו לדגל". הכינסת, בראת כבוד כלפי הבנים האמיצים, העבירה פה אחת, מליכדת ומאוחדת, את הצעת החוק לוועדת החוץ והבטחון, ב-6 ביוני 1955 חזר החוק למליאה לקריאה שניה ושלישית, לשמות הפונקציונאליים שבהצעת החוק (עיטור גיבור ישראל,

אולם מכיוון שהדבר הועלה סה, רוצה אני לציין כי צבא־הגנה לישראל נלחם בגבורה גם במלחמת הקוממיות וגם במערכת סיני, אם כי לא קיימים כל עיטורים ושום מפקד או טוראי לא חשב שיקבל אותות ציון, אלא הצטיין במלחמה לשמה. אני רואה זאת כזכות גדולה, — אינני אומר זאת כדי לפסול דבר העיטורים — אבל אני מצוין זאת כזכות גדולה לצבא־הגנה לישראל. הוא פעל לא רק בשתי המערכות הגדולות; היו גם מבצעי־ביניים במשך שתי השנים האחרונות וגם באלה נחלתה גבורה יוצאת מהכלל, לא רק של יחידים אלא של יחידות שלמות. והכל נעשה בלי כל מחשבה על קבלת פרס. עיטור או אות הצטיינות. זוהי הרוח השוררת בצבא־הגנה לישראל.

בדברי אלה לא נתכוונתי לשלול דבר העיטורים. המטה עוסק עכשיו בבעיה זו, ואני מקווה שבבוא הזמן — אינני יכול לקבוע בדיוק — נביא הצעה בענין זה. לא נחוץ אולטי־מאטום ש,אם אתם לא תביאו — אנחנו נביא. אני הייתי סבור שבענין הצבא לפחות אין מפלגות ופניות מפלגתיות. מוטב שלא נכניס בעניני הגנה, בטחון וצבא־הגנה לישראל נימה מפלגתית.

לאחר שהמטה יסיים הדיון בענין זה, יובא הדבר לממי שלה והממשלה תביא חוק זה בזמנו.

אני בטוח שגם להבא, אם כי יאחר חוק העיטורים, חיי לי ישראל יעשו מלאכתם בגבורה, בין שיקבלו עיטורים או לא יקבלום. לכן אני מבקש מאת המציע שלא יעמוד על כך שיהיה כאן דיון.

היו"ר י. שפרינצק:

האם בעל ההצעה מוכן לוותר על הצעתו.

שמשון יוניצ'מן (תנועת החרות):

אם מה שאמרתי זה אולטימאטום, אני מוכן להסיר את האולטימאטום.

2. אופן מינויים של פקידים בכירים בשירות המדינה

מפלגתי. גם הממשלה הזאת בקווי־היסוד שלה אמרה: "הממ" שלה תביא לכנסת חוק שירות המדינה שיבטיח בין השאר קבלת עובדים למדינה, והוא הדין לרשויות המקומיות, רק לפי הכשרה אישית וללא משוא־פנים". בהצעת חוק שירות המדינה משנת 1953 ישנו סעיף: "לא יתקבל עובד למשרה בשירות המדינה אלא לאחר שיוכרוז על המשרה בפומבי. אופן הפר" סום וצורתו ייקבעו על־ידי ועדת השירות".

בזמן האחרון היו א־אלה סימנים להחלשת התופעה של חלוקת משרות ממשלתיות על־פי מפתח מפלגתי. היו גם מקרים שפקידים גבוהים נשארו במשרותיהם אף־על־פי שלא השתייכו למפלגתו של השר החדש. תהליך בריא זה הופר על־ידי כמה משרי הממשלה החדשה. הענין משפיע לא רק על הנהלת המנגנון הרגיל במדינה, הוא משפיע גם על הנהלת החברות הממשלתיות. ניקח למשל את משרד הפיתוח שאיננו משרד גדול. למרות זאת ישנם בתקן משרד הפיתוח שני סגנים למנהל הכללי. ומוזר הדבר שיש שני סגנים ובכל זאת נתמנה עכשיו סגן שלישי; או שמשרה זו מיתרתה או שהסגנים הקודמים יתפטרו והדבר יגרום לנעוץ במשרה, נוסף לפיצויים שיצטרכו לשלם להם. ומה יהיה אם תשתנה הקואליציה? בכל אופן, דברי הפולמוס בעתונות בין המשרד

לא נמלא כעת את החלל ונפרע את חוב הכבוד כלפי העם המוסלא. כלפי המשפחות השכולות וכלפי גיבורי החיל?

בהזכרה לאחד מגיבורי חיל אלה בנחלת ז'בוטינסקי, — גיבור צעיר שנשיא ישראל ציינו לשבח על שירותו המצויין — שמעתי את המלים המוזעזעות של השיר מאת ארצי־בלד מלקיש: "החיילים הצעירים שמתו לא יודרו / בכל זאת יישמע קולם / ... הם אומרים: מיתותינו לא שלנו הן / כי אם שלכם / ואשר תעשו מהן — רק הוא יהיה משמען /... הם אומרים: הנה ציווינו לכם את מיתותינו / תנו להן את משמען / תנו להן קץ למלחמה ושלום־אמת / תנו להן נצחון הגומר מלחמות / ועושה שלום / תנו להן משמען.

עלינו, על נבחרי העם ועל ממשלת ישראל, לתת את התשובה והמשמע לשאלה הגורלית והמכרעת הזאת, אך לא רק לה. הם הניחו בידינו את מתן התשובה. אם נזכור אותם, אם אחרי מותם נעשו מהן — רק הוא יהיה משמען /... עיטור לזכר הנופלים למשמרת בידי משפחותיהם, למען יספרו לדור אחרון, — את חובתנו נעשה. עלינו לפרוע חוב הכבוד גם כלפי המתים וגם כלפי החיים. וכלפי החיים — לא לטיפוח ההתפארות האישית אלא כדי לתת ביטוי להוקרת העם, כדי לחנך להערצת הגבורה והגיבורים.

אנו מציעים לפני הכנסת להעלות לדיון בעיה זו, בעלת החשיבות המוסרית וההיסטורית. מטרותנו הישירה היא להניע את הממשלה לחדש את הצעת החוק שנידונה בכנסת השניה. אם הממשלה לא תעשה כן, נביא הצעת חוק, ואני אבקש לפתוח בדיון.

היו"ר י. שפרינצק:

רשות־הדיבור לראש הממשלה ושר הבטחון.

ראש־הממשלה ושר־הבטחון ד. בן־גוריון:

אדוני היושב־ראש, חברי הכנסת. מסופקני אם יש חברי כנסת רבים המתנגדים עקרונית לחוק העיטורים, ואינני יודע למה הנואם שקדמני העלה שמות ויקלם שירים שאינם שייכים לענין.

היו"ר י. שפרינצק:

אנחנו עוברים להצעה לסדר־היום מס' 249.

רשות־הדיבור לחבר־הכנסת אריאב.

חיים אריאב (הציונים הכלליים):

אדוני היושב־ראש, כנסת נכבדה. נגע המפתח המפלגתי בישוב ובמדינתנו התפשט ואוכל כל חלקה טובה. הענין ידוע: נגע המפתח המפלגתי בהקמת ישובים חקלאיים וב חלוקת עבודה. שמחנו לשמוע ושמה אני לשמוע גם היום מפי שר הבטחון לפחות בחלק אחד של מדינתנו, בצה"ל, לא התפשט נגע המפתח המפלגתי —

ראש־הממשלה ושר־הבטחון ד. בן־גוריון:

אינו קיים.

חיים אריאב (הציונים הכלליים):

— אולי מחוץ לאותם המקרים בהם עוסק צה"ל עם אזרחים. או מתחילים להתערורר השטות של הספעה מפלגתית. אבל בדרך כלל שמחנו כולנו לשמוע שבצבא אין אפליה מפי לגתית. לכן מצערתי מאד העובדה שבמנגנון המדינה, בשירות האזרחי שאנו בונים מאז קום המדינה, קיים הנגע של מפתח

בהחלטה נוקשה ועקבית שלא תיתן לשום שר האפשרות של פוליטיזציה של המנגנון.

אדוני היושב-ראש, סבורני שבעיה זו של יצירת מנגנון ארזחי טוב ויעיל היא בעיה הכבדה כל צרכה כדי להעלותה על סדר-היום של הכנסת. וזאת היא הצעת.

ראש-הממשלה ד. בן-גוריון :

הפעם עלי להקדים ולהודיע שלא כל הדברים שאומר יהיו על דעת כל חברי. יהיו כמה דברים "אפיקורסיים" בענין זה שרק אני אחראי להם.

אם כי אינני חושב שמדינתנו גרועה מרוב המדינות המתוקנות בענין זה — וסוף סוף אנו קיימים רק זמן קצר — אף-על-פי-כך אני חושב שמותר לנו לשאוף לכך שמדינתנו תהיה ראשונה למשטר מתוקן. אני חושב שהעם היהודי מוכשר לכך, אני חושב שהעם היהודי ראוי לכך שיהיה לו משטר המתוקן ביותר בעולם, ויהיה לו חבר עובדים שירי כוש אמון וייהנה מאמון כל הציבור ללא הבדל מעמד, מפלגה וכו'. אבל אינני סבור שדבר אידיאלי זה — שהוא אפשרי רק עקרונית, כי הרבה דברים גדולים שנעשו אצלנו כמעט לא נעשו בשום ארץ אחרת בזמן כל כך קצר, — ניהן להג' שמה במשטר הקלוקל של פיצול מפלגתי מופרז ובמשטר כחירות נפסד זה. אתם כולכם בוודאי מבינים שאני אומר זאת על דעת עצמי ולא על דעת כל חברי בממשלה.

חברי-הכנסת אריאב נמצא עכשיו במצב נוח — ואולי לא נוח — כי הוא נמצא כרגע באופוזיציה. אבל יכול היה לעלות חבר של אחרות העבודה או של מפ"ם לפני שנה וחצי ולנאום את הנאום שנאם עכשיו חברי-הכנסת אריאב ביחס לחבריו וחברים אחרים בממשלה.

בענין חברת החשמל, ייתכן שיש קשיים פנימיים בהר"ב כבת הנהלה, ואמנם יש קשיים. אני קורא בעתונות — אם כי אינני סומך לגמרי על העתונות — שמפלגה מסויימת אחת מתקשה בהרכב הנהלתה, וזה בוודאי לא מתוך פול"י טיזאציה. ישנם קשיים פנימיים במפלגה, ואם ייתכנו קשיים בתוך מפלגה אחת, ייתכנו קשיים בממשלה שהיא מורכבת מחמש מפלגות, ותרשו לי שלא להוסיף — כן ירבו.

חנן רובין (מפ"ם) :

הכוונה איננה למפלגה בחוץ-לארץ.

ראש-הממשלה ד. בן-גוריון :

לא, הכוונה היא למפלגה בישראל. אתה כנראה רוצה שאפרש בשם המפלגה. אין צורך בכך, חברי הכנסת מבינים דבר מתוך דבר.

אולם ביחס לעובדי מדינה אין המצב גרוע יותר מאשר ברוב הארצות המתוקנות, אולי חוץ מאנגליה. ואחז רק דוגמה אחת בענין חשוב — מנהל כללי של משרד. לפי הנהוג אצלנו, מנהל כללי של משרד מתמנה על-ידי הממ"שלה, ואפשר לפטר אותו. יכול חבר הממשלה, אם איננו מרוצה מהמנהל הכללי, להביא את חבריו לידי כך שיסיכמו למנות מנהל כללי חדש. וזה היה גם כאשר חברי, חברי הכנסת אריאב, ישבו בממשלה. המשטר האנגלי באנגליה בענין זה הוא באמת הרבה יותר טוב. שם מתמנה כל מנהל כללי של משרד על-ידי סמכות יחידה, והוא מתמנה לכל ימי חייו. אם בממשלת הלייבור או בממשלת השמרנים מתמנה מנהל כללי כאחד המשרדים, הוא אינו מתחלף כל ימי חייו, גם אם תבוא ממשלה אחרת, או שר אחר. ואין השר יכול לפטר או למנות מנהל כללי. המנהל הכללי משרת העם וה'

לכין נציבות שירות המדינה לא הוסיפו כבוד למדינה. אני מתכוון לענין הידוע של מר פרמינגר.

לצערי, משפיע הדבר על מצב הענינים בחברות עצמן. היו תלונות על חברת האשלג. ישרד הפיתוח בהנהלתו החדשה הביע אכזבה מקצב הפעולה במפעל רמז בעקיפין על שניאות חמורות בתכנון. כנראה התכוון להכנסת שינויים בהנהלת החברה ולצירוף אנשים משלו. אלא דומה שאין בשורות מפ"ם לפי שעה אנשים המתאימים לכך מבחינה מקצועית, ולכן אין משנים ברגע זה את הנהלת המפעל. אין דוגמה מאלפת יותר למלחמה בין מפלגות הקר אליציה מאשר ענין חברת החשמל. עד כה לא הורכבה הנהלה של חברת החשמל, מפני שיש סכסוך בין המפלגות השונות.

מצמרת מפ"ם נתמנה אדם בחברת "חרסית וחול נד", והו מר הולצמן אשר נתקבל לפי חוזה מיוחד — כמוכן, כדי שלא ייזקקו בענין זה לנציבות שירות המדינה.

כן נתמנה מר נגבי ליועץ המשפטי במקום מר לנדאו. גם משרד הבריאות אינו נקי. כולנו יודעים את הפרשה של מר הלוי — אדם שהוכיח את נסיונו ואת כשרונו. בכל זאת אמרו כי הוא צריך ללכת לתפקיד אחר. או נתמנה מועמד אחר, לתפקידים מיוחדים: אותו דבר קרה ביחס למנ"הלת מהלקת האחיות. נתקבלה מרת ויסוצקי במקום מרת קריסטל, בלי כל מכרז, ועדיין ישנם במשרד הדים לדבר.

גם משרד הפנים אינו נקי. נתמנה שם עוזר אישי למנהל הכללי — תפקיד שלא היה בתקן. תפקיד כזה לא היה. אבל כשיש צורך מפלגתי, מתקנים את התקן. עדיין לא כל הציבור משוכנע שבין הגורמים להחלפת השרים, כמו החלטת שר הבריאות להעביר מתפקידו את מר הלוי, או החלטת שרים אחרים למנות פקידים אחרים, לא היה כל גורם פוליטי. וה' רצון למצוא מקלט לאנשי מפ"ם במשרדו לא מילא תפקיד יעקרי בהחלטתו. מהי הדרך הנפסדת יותר — לפטר פקיד יעיל מכיוון שמקומו דרוש לאיש מפלגה, או ליצור משרה חדשה? הדרך הראשונה מונעת התהוות פקידות מקצועית גבוהה. הדרך השניה מנפחת את המנגנון ללא צורך ומפריעה לסדרי העבודה הרגילים.

הואיל ומינויים פוליטיים אלה נעשים בדרך כלל בדרגות הגבוהות, נמנעת גם הגשמת תקוותם של הפקידים הגבוהים להתקדמות. הציבור אינו חייב לשלם את ההוצאות של הייעוץ הפוליטי לשר חדש, לא בצורת תשלום משכורת לפקידים מיוחדים, ולא בצורת מונעת התהוות פקידות מפוטרים בלי קשר עם מידת יעילותם.

משימת המדינה היא לעצב פקידות ממשלתית שכל שר חדש יוכל לסמוך על ידיעותיה המקצועיות ללא פחד מהשפ' עות פוליטיות בלונירציות מצד הפקידים. ייתכן שמצבם של השרים —

חנן רובין (מפ"ם) :

כמה פקידים הכניסו השרים שלכם?

חיים אריאב (הציונים הכלליים) :

מנהל כללי בלבד.

— שנמנעת מהם אפשרות להכניס פקידים משלהם, יהיה קשה במקצת בגלל העובדה הקיימת שכבר כיום מורכבת הפקידות מאנשים פוליטיים. מכל מקום, אין לטפל בפגם זה על-ידי החרפת המצב. הדרך היחידה העשויה להביאנו לפקידות גבוהה מקצועית שאינה תלויה בחסדי מפלגה, היא

מדינה ואינו משרת השר שלו. אנו עוד לא הגענו לדרגה זו. אבל הטענות הכבדות שהשמיע חבר-הכנסת אריאב אינן נכרי גות לגמרי.

אתן סקירה כוללת על מצב הדברים, אבל לפני כן אציין טעות אחת שבה נכשל חבר-הכנסת אריאב. שר הפנים לקח לו עוזר למנהל הכללי, הואיל והצטברו המון תיקים והיה פיגור בסידורם, ונחוצה היתה עזרה נוספת. הוא לקח פקיד בדרגה ז' לשהיה חדשים לעזור לו בענין זה, והפקיד עזב מקומו לאחר שסיים העבודה, עוד לפני תום ששת החדשים. אינני מאשים את חבר-הכנסת אריאב שבכוונה רצה להגיד דבר לא אמיתי, אבל מן הראוי להיזהר בהטלת אשמות בלתי מבוססות.

ועתה רצוני למסור לכנסת על המצב כמו שהוא, ולא מהכל אני מאושר. אבל היתה הגומה רבה בתיאור הדברים שנמסר עליידי חבר-הכנסת אריאב. המנהלים הכלליים שהתחלפו בממשלה זו הם אלה:

במשרד האוצר התחלף המנהל הכללי, כי המנהל הכללי הקודם היה לשר והיה צורך במנהל כללי חדש, ונתקבל מנהל כללי שאושר עליידי הממשלה. במשרד הפנים הלך המנהל הכללי והמנהל הכללי החדש אושר עליידי הממשלה. הוא הדין במשרד התחבורה. במשרד הבריאות לא התחלף המנהל הכללי, אלא קיבל חופש לשנה. להשתלמות ובמקומו בא פרופסור מר. הוא לא יישאר יותר משנה ומינויו הזמני אושר עליידי הממשלה. במשרד הפיתוח התפטר המנהל הכללי עוד לפני הרכב הממשלה. במשרד החקלאות לא התחלף המנהל הכללי. במשרד המסחר והתעשייה לא התחלף המנהל הכללי. לא מניתי כאן את המשרדים שלא השתנו בממשלה הזאת, שם בוודאי לא חל כל שינוי.

במשרד הפנים הועבר סגן מנהל כללי לעניני מינהלה למשרת סגן מנהל כללי לתפקידים מיוחדים, ונתקבל במקומו סגן מנהל כללי חדש לפי מכרז. נוצרה רק משרה חדשה אחת בעלת ערך גדול — להרכה ולפיקוח לרשויות המקומיות, וזה נעשה לפי מכרז. עד כמה שאני יודע, הפקיד החדש הזה ממלא תפקיד חשוב.

במשרד התחבורה לא חל כל שינוי. במשרד החינוך והתרבות אישרה הממשלה מנהל למינהל ההסברה.

במשרד הפנים הועבר סגן מנהל כללי לעניני מינהלה חלוי במשרד המשפטים, ואני מקווה שידידי רוזן יחיש את הכנת החוק, כי זהו אחד החוקים היסודיים של המדינה, אם כי אין זה חוק קונסטитуציוני מבחינה פורמאלית, אבל חוק מסוג זה חשוב לדעתי לא פחות מחוק קונסטитуציוני. החוק נדון בכנסת השניה ולא נתקבל, ובינתיים נתברר כי יש להכניס בו כמה שינויים. החוק יובא לכנסת ומוכן מאליו שאו תתברר כל הבעיה בהיקף יותר רחב, לא רק לגבי הפקידים הגבוהים, אלא לגבי מעמדם של כל העובדים וסוגי העובדים שאינם רשאים לעסוק בענינים פוליטיים, זכויות העובדים וכו'. כל הדברים האלה יפורשו בחוק הזה, ואז יתקיים דיון מקיף. נדמה לי, כי זו תהיה שעת כושר לדון בבעיה הזאת. אין איש חולק בענין זה על דבריו של חבר-הכנסת אריאב שזוהי בעיה חשובה. אבל רק בדיון על חוק שירות המדינה תהיה ההזדמנות לבחון הבעיה בכל היקפה.

היהי נאד מבקש מאת חבר-הכנסת אריאב, שבדרך כלל יש לו הרבה "קומונסנס", להסיר עכשיו הצעתו מעל הפרק, הי"ר י. שפרינצק:

מה יחסו של בעל ההצעה לדבר הזה?

חיים אריאב (הציונים הכלליים):

היות והחוק יובא לכנסת, צריך לחכות לחוק.

היו"ר י. שפרינצק:

בעל ההצעה מסכים להצעת ראש הממשלה ואנו עוברים לסדר-היום.

3. מדד היוקר
שנעשה החישוב של תוספת היוקר, והיא בוטלה בראשית דצמבר, כלומר שבועות אחדים בלבד לאחר המועד בו ניתנה הנצרכים שמהם נשללה הסובסידיה הממשלתית או הוקטנה בשבועות אלה הם עגבניות, תפוחי-אדמה ועוד. יחד עם זאת צפוי ביטול נוסף של סובסידיות ללחם, ביצים ומצרכים נוספים. הפעולות הללו, המכוונות באורח מלאכותי את מדד המחירים, מונעות השתקפות אמיתית של היוקר, ומקורן בעובדה שגורמים מסויימים המבטאים את האינטרסים של המעבידים, פעלו למען מנוע את תשלום תוספת היוקר שהפעלים צריכים היו לקבל ב־15 בדצמבר בהתאם לעליית מדד המחירים בשלושת החדשים הקודמים.

אולם הואיל והצעה זו עוררה התנגדות בכל חלקי ציבור העובדים לרבות מפלגת הרוב, וכדי ליצור עובדה מוגמרת בשאלה זו, הלכה הממשלה בדרך של מתן סובסידיה לשבועות אחדים, ושללה אותה לאחר החישוב האחרון של תגודות היוקר.

בהתאם לעליית מדד היוקר האמיתי בחודש ספטמבר ב־13 נקודות, צריכה היתה תוספת היוקר לעלות ב־15 בדצמ

מלבד המנהלים הכלליים נתקבל במשרד הבריאות סגן מנהל הכללי בלי מכרז, ונתקבלה אחות ראשית לנפקידי שעת-חירום לשנה. היא הושאלה למשרד הבריאות ולכן היא נתקבלה ללא מכרז.

במשרד הפיתוח נתקבל, באישור ועדת השרים, דובר מיוחד ומבצע מחקר כלכלי על-פי חוזה מיוחד, לא כפקיד, אלא כעובד חופשי. כנסת נכבדה. בזמן האחרון נעשו על-ידי הממשלה פעולות המכוונות למנוע באורח מלאכותי שינויים בתגודות האינדקס, המכוונות למנוע שמדד היוקר ישקף את ההתייקרות שחלה בחדשים האחרונים במחירי מצרכי מזון חיוניים.

בחדש נובמבר ביצעה הממשלה "מיבצע" במרכאות, הרי הוא מיבצע הסובסידיות שגרים זמנית לירידה במחירים. סובסידיה למזון היא דבר חיוני, אולם במה דברים אמורים? אם היא ניתנת בקביעות ואינה נשללת שבועות אחדים אחרי שניתנה.

וכך קרה שהממשלה נתנה סובסידיה בנובמבר לכמה מצרכי מזון, למשל לעגבניות, וגרמה לירידת המדד ב־11 נקודות, והוא הועמד על 248 נקודות, הסובסידיה ניתנה בזמן

היו"ר י. שפרינצק:

רשות-הדיבור לחבר-הכנסת וילנסקה, להצעה לסדר-היום מס' 301.

אסתר וילנסקה (מ"ק):

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה. בזמן האחרון נעשו על-ידי הממשלה פעולות המכוונות למנוע באורח מלאכותי שינויים בתגודות האינדקס, המכוונות למנוע שמדד היוקר ישקף את ההתייקרות שחלה בחדשים האחרונים במחירי מצרכי מזון חיוניים.

בחדש נובמבר ביצעה הממשלה "מיבצע" במרכאות, הרי הוא מיבצע הסובסידיות שגרים זמנית לירידה במחירים. סובסידיה למזון היא דבר חיוני, אולם במה דברים אמורים? אם היא ניתנת בקביעות ואינה נשללת שבועות אחדים אחרי שניתנה.

וכך קרה שהממשלה נתנה סובסידיה בנובמבר לכמה מצרכי מזון, למשל לעגבניות, וגרמה לירידת המדד ב־11 נקודות, והוא הועמד על 248 נקודות, הסובסידיה ניתנה בזמן

היו"ר י. שפרינצק:

רשות-הדיבור לחבר-הכנסת וילנסקה, להצעה לסדר-היום מס' 301.

סוגי ירקות היו אף עודפים שהועברו לתעשייה, דבר שעלה גם כן בכסף משום שמחירי הירקות, שמשלמים בתי-החרו"ת, אינם יכולים לספק את החקלאים.

חידוש השפע באספקת ירקות הביא כמובן לידי הורדת מחירים. זכור לכם בוודאי כי מתוך 13 נקודות שעלה המדד בחודש אוקטובר, נעם 9.5 נקודות היו בגלל עליית מחירי הירקות ותפוחי-האדמה. כדי להויל את מחיר הירקות עוד יותר ולהבטיח אספקה מוגברת לשוק, צריך היה לדאוג גם לצריכה מוגברת באותם המינים שמתאימים לעונה זו. אינני חושב שעלינו להיות רתוקים דווקא למנהגי צריכה, לפיהם רוצים לאכול ירקות דווקא באותה עונה שאינם מופיעים לרוב ומחירים גבוה, בעוד שישנם מינים אחרים המתאימים יותר לאקלים הארץ וגם ליכולת האספקה של החקלאים. נצטרך לשוב עוד ולדון בעזרת מומחים ובעל-מקצוע בשאלות הדי-אטה והתפריט.

קבענו סובסידיות לתפוחי-אדמה ולירקות כדי להויל אותם עוד יותר, וכדי שיהיו אטראקציה לבעלות-הבית להרבות בהם ולמעט בירקות אחרים, הנופלים מהם גם בערכם התזונתי. תמכנו על-ידי סובסידיות בהורדת מחירי הגזר, העגבניות, תפוחי-האדמה והביצים. הורדנו גם את מחירי הבננה, אשר אספקתם בחודש נובמבר היא מצומצמת. אמנם ארץ ישראל היא ארץ בננות, אך אין זו העונה המתאימה. אוליב דכולי עלמא, אפשר היה להתחיל באכילת בננות חודש מאוחר יותר כאשר הן זולות יותר, אך בגלל האינדקס צריכים היינו לתת סובסידיות ליצרן להורדת המחירים בחודש אומלל זה דווקא, אשר בו מדרך הטבע אין פרי זה מגיע בשפע לשוק. על-ידי כך מנענו בדרך מלאכותית זעזוע של המשק. על-ידי תוספת 2 מיליון לירות סובסידיות מנענו את הצורך להוסיף אולי שתי עשרות מיליונים.

משה סנה (מק"י):

הטענה איננה נגד מתן סובסידיות, אלא נגד מתן סובסידיות במטרה להפחית את השכר.

שר-האוצר ל. אשכול:

רוצה אני להזכיר לכנסת שלפני חודשים אחדים התחלנו לשלם שכר על-פי 249 נקודות; אחר-כך באו חודשים כאשר בלי עזרת סובסידיות ירד המדד ל-244 נקודות, ובכלל-זאת הוסיפו לשלם שכר לפי 249 נקודות. כאשר שוב עלה המדד ל-247, הוסיפו גם כן לשלם על-פי 249 נקודות. לא נכון שהפסיקו בתשלום סובסידיות חודש לאחר מכן, לא היה עוד צורך בסובסידיה, כי בינתיים בא שפע של ירקות, חברת הכנסת וילנסקה עצמה אמרה „הפסיקו או הקטינו“. הסובסידיה איננה לצרכן כי אם ליצרן, ולפי המצב בשוק לא היה צורך להמשיך בה.

לפי הערכתנו הביאה הפעולה שעשינו ברכה לצרכנים ומנעה קאטאסטרופה במשק, יש לי יסוד להניח כי המציעה איננה מעוניינת כליכך במניעת קאטאסטרופה בכלכלה הישראלית, למרות המלים המתחסדות ולמרות המעטה ההיפראטאטריט-לאומי. מה שעשינו היה לטובת הצרכנות ולטובת המשק הישראלי, ואין כאן כל חידוש. נהגנו ונהגו בהתאם להסכמים הקיימים בענין תוספת-הירוק. אין כאן מה לשנות או מה לחדש, ואני מציע להסיר את הענין מסדר-היום.

היו"ר י. שפרינצק:

אנו ניגשים להצבעה.

ה צ ב ע ה

הצעה להסיר את הענין מסדר-היום נתקבלה.

בר, אולם כתוצאה מהתערבות שלילית זו של הממשלה נגזלה מאת העובדים תוספת היוקר האחרונה, שהגיעה להם לפי שיטת תוספת היוקר שהיתה קיימת בשנת 1956.

צעדים אלה של הכוננת האינדקס אי-אפשר לכנותם אחרת אלא מעשי רמיה מצד הממשלה. אפילו הוגים שבתוך הקואליציה הממשלתית עצמה מציינים את המגמות המדאיות במשרד האוצר לקראת הריון על התקציב של השנה הבאה. משרד האוצר עשה לאחרונה צעד המהווה תקדים תמור: אי-הכללת בול הבטחון בחשובי תוספת היוקר. זהו תקדים תמור לאי-הכללת מסי עקיפין המכבידים על העובדים באי-דכס יוקר המחירים.

אין לשכוח שמדד יוקר המחירים, כפי שהוא קיים עד עתה, אינו משקף באופן מלא את התנודות ויש בו ליקויים לא מעטים. לדוגמה, מדד היוקר אינו מביא בחשבון את מס ההכנסה ואת המשקל האמיתי של כלל המסים; מדד היוקר אינו מביא בחשבון את המשקל האמיתי של הוצאות המזון בהוצאות הכלליות של משפחת העובד; ואינו מביא בחשבון את המחירים החפשיים הגבוהים שמשפחות מטופלות בילדים נאלצות לשלם.

יחד עם זאת ירדה עתה מהלומה נוספת על העובדים על-ידי ההחלטה של הרוב הנוכחי בהנהגת ההסתדרות להסיים תלביעת המעבידים בדבר הארכת מועד תשלום תוספת היוקר מאחת לשלושה חודשים לאחת לישישה חודשים.

מצד אחד פועלת הממשלה בשיטותיו להעלאת המחירי רים על-ידי מסי עקיפין; ומהצד השני — עושה הממשלה צעדים שמטרתם למנוע באופן מלאכותי את התקפותה של עליה זו של המחירים במדד-היוקר הרשמי.

על כן אנו מציעים לערוך דיון על פעולות אלו של הממשלה. הצעתנו היא שהסובסידיות למצרכי מזון תיתנה בקביעות ולא תישללנה לאחר ביצוע החישוב של תוספת יוקר. הצעתנו היא שמדד היוקר הרשמי יסקף זאנמה את תנודות המחירים, ושהממשלה תפסיק בפעולות המכוונות את מדד יוקר המחירים והגוזלות על-ידי כך חלק משכר העובדים.

שר-האוצר ל. אשכול:

אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה. נראה לי כי חברת הכנסת המציעה הצעה זאת לסדר-היום מנסה באופן מלאכותי לעוות את הישדה ומעשה שהיה כך היה:

כדי למנוע תנודות עונתיות גדולות באספקת הירקות, ומאחר שתנודות עונתיות אינן יכולות להימדד בכלל באינדיקס דכס זה, הקדמונה תרופה למכה על מנת למנוע תנודות בכלל: הפעלנו תכנית משותפת של הממשלה ושל הקרן למחירי מינימום אשר בה משתתפים היצרנים החקלאיים והמשווקים. מטרתה של התכנית הייתה להבטיח מחירים לסוגי ירקות שונים בחדשי הסתיו והחורף של השנה (אוקטובר, נובמבר ודצמבר). סוף מעשה במחשבה תחילה, ואולי צריך היה לעשות זאת גם בשנים קודמות, אך כל דבר נלמד רק לאחר שמשלמים שכר לימוד בעדו. העובדה היא שהפועל איננו מעונין בהעלאת שכר סתם — ואולי בהעלאת שכר בכלל — אלא בקבלת המצרכים הדרושים לו במחירים נאותים ומתאימים. התנאי למחירים נאותים הוא שפע באותו מצרך, ביחוד אם המדובר הוא בירקות. צריך היה לעשות מעשה שיבטיח כי כדאי יהיה לחקלאים לגדל ולספק ירקות בעונה זו. כותר צאה מן הפעולה שנעשתה לשם כך, ומהרחבת שטחי הירקות בהתיישבות החדשה (גם כן תודות להבטחת מחירי מינימום) וכן תודות למזג-האוויר הנוח שנתברכנו בו בעונה זו, גדלה אספקת הירקות בחודש זה במידה רבה, בכמה

ד. חוק לקיום תקפן של תקנות ההגנה (הוראת שעה) (מס' 12), תשי"ז — 1956 *

(קריאה שניה וקריאה שלישית)

קידו, יש להוסיף את המלים המתירות למכור זאת רק באמצעות מיכרו פומבי או בתנאים המאפשרים ביקרתו של הציבור. אני מסב את תשומת לב הבית שמיכרו פומבי אין פירושו כי חייבים לפרסם זאת בעתונות או שצריך לחכות זמן-מה, אלא הוא רק מחייב לעשות זאת בצורה שתהיה עליה ביקורת מסוימת, ושאי אפשר יהיה לעשות מעשים שאינם הוגנים ביותר במכירת הסחורות הנתפסות.

אנו סבורים כי בתנאי החירום של היום יש אפשרות לנהוג לפי הסייגים הללו, ואנו מציעים לבית לקבלם.

בשם הרוב בוועדה, אשר לא קיבל את ההסתייגויות הללו של חברי חברת הכנסת פרלשטיין ושלי, ישיב חברת הכנסת אלמוגי.

יוסף אהרן אלמוגי (בשם הרוב בוועדת הכלכלה):
אדוני היושב ראש, כנסת נכבדה, בשם רוב חברי ועדת הכלכלה אני מציע לדחות את ההסתייגות של יושב ראש ועדת הכלכלה ושל חברת הכנסת פרלשטיין.

המדובר הוא על תקנות חירום, על שעת חירום ועל אמצעי חירום. בשעת חירום, כאשר מפעל מסויים גורם נזק רציני למדינה, אין מנוס אלא לאפשר למדינה לקבוע מנהל אשר תהיה לו אפשרות גם לבטל חוזים במידה שחוזים אלה עלולים להביא נזקים חמורים למדינה.

אשר להצעה על מיכרום, המדובר הוא במצרכים שעי לולים להתקלקל. הפרוצדורה של מיכרו לא רק שאינה מבטיחה מכירה הוגנת, אלא עלולה גם להביא לכך שהמצרכים יתקלקלו.

יושב ראש הוועדה כבר הזכיר כי על שולחנה של ועדת הכלכלה מונחת הצעת חוק בענין זה. אם כי אנו מציעים להאריך את תקנות החירום עד יוני, אין כל מניעה שהצעת החוק תובא לפני הכנסת לקריאה שניה ושלישית בהקדם האפשרי, כלומר, תוך חודש—חודשיים.

מטעמים אלו אנו חושבים כי יש לאשר את ההצעה הזאת במלואה.

היו"ר י. שפרינצק:

אנו עוברים להצבעה.

ה צ ב ע ה

בעד התיקון של חברת הכנסת ב. אבניאל

וש. פרלשטיין — 6

נגד — 20

התיקון של חברת הכנסת ב. אבניאל וש. פרלשטיין לא נתקבל.

חוק לקיום תקפן של תקנות ההגנה (הוראת שעה) (מס' 12), תשי"ז — 1956, נתקבל.

היו"ר י. שפרינצק:

הישיבה הבאה — ביום ב' בשעה 16.00. הישיבה נעולה.

היו"ר י. שפרינצק:

אנו עוברים לסעיף ט' בסדר-היום — חוק לקיום תקפן של תקנות ההגנה (הוראת שעה) (מס' 12), תשי"ז — 1956, קריאה שניה ושלישית.

רשות הדיבור ליושב ראש ועדת הכלכלה.

בנימין אבניאל (יו"ר ועדת הכלכלה):

אדוני היושב ראש, כנסת נכבדה, בשם ועדת הכלכלה אני מתכבד להביא לקריאה שניה ושלישית את החוק לקיום תקפן של תקנות ההגנה (הוראת שעה) (מס' 12), תשי"ז — 1956.

רצוני לומר שחוק זה מובא לפנינו כבר בפעם השתים עשרה...

חנו רובין (מפ"ם):

טעית במספר. זוהי הפעם השש-עשרה.

בנימין אבניאל (יו"ר ועדת הכלכלה):

אניני מתכוון להכביר מלים ולהלאות את חברי הבית באותם הסברים שכבר נשמעו פה כמה פעמים. אבל אני חייב להודיע כי בכל זאת חל שינוימה בפעם הזאת לגבי הפעם הקודמת: בינתים היתה קריאה ראשונה של חוק ישראלי למיקוח על מצרכים ושירותים, הבא להחליף את התקנות הללו, והחוק הועבר לוועדת הכלכלה. בחוק יש ליבראליזאציה מסויימת, ויחד עם זאת יש בו גם סעיפים אחדים אשר הוועדה הצטרך וראי לתת את דעתה עליהם ולתקנם. הוסכם שאם תספיק הוועדה לגמור את הדיון על החוק ולהחזירו לבית לפני תום המועד המבוקש להארכה, יבוא, כמובן, החוק הישראלי במקום תקנות החירום המאנדאטוריות.

יחד עם זאת נאלצנו, חברת הכנסת פרלשטיין ואנוכי, להסתייג מכמה סעיפים שאנחנו חושבים אותם למיותרים וקשים, הנותנים אפשרות להתנהגות שרירותית מצד הפקיד המוסמך. אנו מבקשים להוסיף בפרט 6, בסופו, את המלים: "למעט תקנות משנה 10, (ג), (ד) ו-1 (2) לתקנה 3 א', ותקנת משנה (2) לתקנה 10, ובתנאי שלא תשתמש רשות מפקחת בסמכותה לפי תקנה 11 אלא באמצעות מיכרו פומבי ובתנאים המאפשרים ביקרתו של הציבור".

כמה משפטים להסברת ההסתייגות הזאת. הסעיפים הללו אומרים שניתנת אפשרות לפקיד המוסמך להכניס על דעת עצמו מנהל למפעל ולהעביר את בעל המפעל ואת המנהלים מכהונתם. הסעיפים הללו נותנים למנהל, שהוכנס עליידי הפקיד, אפשרות לבטל חוזים שנעשו עליידי המפעל או עליידי מנהליו הקודמים. זאת, כמובן, אם הפקיד המוסמך חושב שהחוזים הללו הם לרעת עניני הציבור וכדומה. אבל אנו סבורים שרשות זאת לפקיד, אפילו מוסמך, היא רחבה מדי. ואנו סבורים שצריך לבטל את הסעיפים הללו.

הוא הדין לגבי הסעיף הקובע כי אם החרימו מצרכים או תפסו סחורות, מותר למכרם, ודאי, אומרים כי מותר למכרם רק בתנאי שהפקיד סבור כי הם עלולים להתקלקל. המסתייגים חושבים כי גם במקרה זה, כדי להגביל את הפ

הישיבה ננעלה בשעה 12.03.

נ ס פ ח ו ת

א. סדר-היום לשיבות ר"ד — ר"ז

- א. שאילתות.
- ב. חוק לתיקון פקודת מס הכנסה, תשי"ז — 1956 (קריאה ראשונה).
- ג. חוק להארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום (אזורי בטחון), תשי"ז — 1956 (קריאה ראשונה).
- ד. חוק להארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום (עבירות תנועה — דין חיילים), תשי"ז — 1956 (קריאה ראשונה).
- ה. חוק להארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום (החזקת תעודת זהות והצגתה), תשי"ז — 1956 (קריאה ראשונה).
- ו. חוק להארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום (הסדרת השמירה בישובים), תשי"ז — 1956 (קריאה ראשונה).
- ז. בחירת שני חברי כנסת לוועדה למינוי שופטים.
- ח. חוק המכס, הבלו ומס הקניה (ביטול פטור מיוחד), תשי"ז — 1956 (קריאה ראשונה).
- ט. חוק לקיום תקפן של תקנות ההגנה (הוראת שעה) (מס' 12), תשי"ז — 1956 (קריאה שניה ושלישית).
- י. חוק לתיקון תקנות-שעת-חירום (יציאה לחוץ-לארץ) (הארכת תוקף), תשי"ז — 1956 (קריאה שניה ושלישית).
- יא. חוק הגנת הדייר (תיקון מס' 2), תשי"ז — 1956 (קריאה שניה ושלישית).
- יב. תשובת שר הבריאות על הדיון בסקירתו על בעיות הבריאות בארץ ופעולות משרד הבריאות.
- יג. חוק לתיקון סדרי הדיון הפלילי (סיכומי טענות), תשי"ז — 1956 (קריאה ראשונה) (הצעת חבר-הכנסת ח. רובין).
- יד. המלצת ועדת החוקה, חוק ומשפט בדבר חוק הארכת מועדים, תשי"ז — 1956 (הצעת חבר-הכנסת ע. איכילוב).
- טו. סקירת שר החקלאות על היצוא החקלאי.
- טז. סקירת שר הדואר על פעולות משרד הדואר.
- יז. חוק הביטוח הלאומי (תיקון), תשי"ז — 1956 (קריאה ראשונה).
- יח. חוק לתיקון דיני העונשין (עוכדי הציבור), תשי"ז — 1956 (קריאה ראשונה).
- יט. חוק גימלאות לשרים, תשי"ז — 1956 (קריאה ראשונה).
- כ. חוק לתיקון פקודת עבודת עונשין, תשי"ז — 1956 (קריאה ראשונה).
- כא. חוק הכרה בפסקים זרים ואכיפתם, תשי"ז — 1956 (קריאה ראשונה).
- כב. חוק המועצה להשכלה גבוהה ולמחקר, תשט"ו — 1955 (קריאה ראשונה).
- כג. חוק המעביטים, תשט"ו — 1955 (קריאה ראשונה).
- כד. הצעות לסדר-היום.

ב. הצעות לסדר-היום לשיבות ר"ד — ר"ז

249. ת. א. ר. א. ב. (הציונים הכלליים) : הרחבת הפוליטיזאציה במנגנון הפקידים הבכירים של הממשלה.
269. ש. י. ו. נ. צ' מ. נ. (תנועת החרות) : עיטורים לחיילים.
301. א. ו. י. ל. נ. ס. ק. ה. (מק"י) : פעולות הממשלה להכוונת מדד-היוקר.

ג. הצעת חוק לתיקון תקנות-שעת-חירום (יציאה לחוץ-לארץ) (הארכת תוקף), תשי"ז — 1956

1. הארכת תוקף תקפן של תקנות א2 וא2ב לתקנות-שעת-חירום (יציאה לחוץ-לארץ), תשי"ח—1948¹, הוא עד יום א' בתמוז תשי"ז (30 ביוני 1957).
2. ביטול סעיף 3 לחוק לתיקון תקנות-שעת-חירום (יציאה לחוץ-לארץ), תשי"ז—1956.
3. תחילת תוקף תחילתו של חוק זה היא ביום כ"ז בטבת תשי"ז (31 בדצמבר 1956).

¹ ע"ד תשי"ט, תוס' א' מס' 33, עמ' 45.

² ס"ח 200, תשט"ז, עמ' 40.

ד. המלצת ועדת החוקה, חוק ומשפט בענין חוק הארכת מועדים, תשי"ז — 1956 (הצעת חבר-הכנסת ע. איכילוב)

ביום א' בטבת תשי"ז (5 בדצמבר 1956) הוגש לכנסת על-ידי חבר-הכנסת ע. איכילוב חוק הארכת מועדים, תשי"ז—1956. הכנסת החליטה להעביר את ההצעה לוועדת החוקה, חוק ומשפט.

הוועדה דנה בענין והחליטה להמליץ לפני הכנסת על הכללת החוק הנ"ל בסדר-יומה של הכנסת, לקריאה ראשונה.

ה. הצעת חוק לקיום תקפן של תקנות ההגנה (הוראת שעה) (מס' 12), תשי"ז — 1956

- | | |
|--|--|
| <p>תוספת
(סעיף 1)</p> <p>1. תקנות ההגנה (תיקון פקודת הפיקוח על המזונות, 1942), 1942 (');
 2. תקנות ההגנה (תיקון פקודת הפיקוח על המזונות, 1942), 1943 (');
 3. תקנות ההגנה (תיקון פקודת הפיקוח על המזונות, 1942), 1944 (');
 4. תקנות ההגנה; הטלת פקודת הפיקוח על המזונות, 1942), 1942 (');
 5. תקנות ההגנה (הפיקוח על המזונות), 1942 (');
 6. תקנות ההגנה (מניעת רווחים מופקעים), 1944 (').</p> | <p>1. קיום תוקף
התקנות המפורטות בתוספת (להלן — תקנות ההגנה) יעמדו בתקפן עד יום א' בתמוז תשי"ז (30 ביוני 1957).</p> <p>2. תחולתן של הוראות קודמות
כל עוד תקנות ההגנה יעמדו בתקפן כאמור בסעיף 1, יחולו על ביצוען הסעיפים 2, 3, 4 לחוק לקיום תקפן של תקנות ההגנה (הוראת שעה) (מס' 9), תשט"ו — 1955 (1), וכל פעולה שנעשתה לפי הסעיפים האמורים יראו אותה כאילו נעשתה לפי חוק זה.</p> <p>3. תחילה
תחילתו של חוק זה היא ביום כ"ז בטבת תשי"ז (31 בדצמבר 1956).</p> |
|--|--|

הסתייגות לחוק הנ"ל

ותקנת-משנה (2) לתקנה 10, ובתנאי שלא תשתמש רשות מפקחת בסמכותה לפי תקנה 11 אלא כאמצעות מכרז פומבי ובתנאים המאפשרים ביקרתו של הציבור.

לתוספת
חברי-הכנסת ב. אבניאל וש. פרלשטיין
מציעים:
בפרט 6, בסופו ייוספו המלים:
"למעט תקנות-משנה (1) (ג), 1 (ד) ו-(2) לתקנה 3 א",

(¹) ע"ר 1942, תוס' 2 מס' 1227, עמ' 1297.
 (²) ע"ר 1942, תוס' 2 מס' 1181, עמ' 487.
 (³) ע"ר 1944, תוס' 2 מס' 1359, עמ' 726.

(¹) ס"ח 188, תשט"ו, עמ' 134.
 (²) ע"ר 1942, תוס' 2 מס' 1200, עמ' 842.
 (³) ע"ר 1943, תוס' 2 מס' 1260, עמ' 269.
 (⁴) ע"ר 1944, תוס' 2 מס' 1312, עמ' 13.

סיכום הישיבות

סמכותן והרכבן של ועדות ממשלתיות; גידולי-ביניים בפרדסים; סכום ההשקעות בהתיישבות עלי-ידי הממשלה ומוסדות ציבוריים; החכרת קרקעות על ידי משרד החק"לאות; יבוא של ציוד עלי-ידי "מקורות"; קשיים ביצוא של ביצים; עילובים בהחכרת קרקעות לבדווים.

ד. נ. ניררפאלקס (י"ר ועדת החוקה, חוק ומשפט) הביא החלטה בדבר הכללת חוק הארכת מועדים, תשי"ז—1956, בסדר-יומה של הכנסת. הוחלט: לקבל את ההחלטה.

ה. שרה-משפטים פ. רוזן הביא לקריאה ראשונה חוק לה-ארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום (עבירות תנועה — דין חיילים), תשי"ז—1956.

הוחלט: להעביר את החוק לוועדת החוץ והבטחון.

ו. בהמשך הדיון על החוק לתיקון פקודת מס הכנסה, תשי"ז—1956, השתתפו: י. קרגמן, ז. סוזאבי, מ. קסיס, מ. ארם, א. שוסטק, י. ריפתין, א. הרצפלד, ג. מועדי, ש. כפרית, צ. סלימאן, מ. סנה, ש. דיין, י. רוקח.

ישיבה ר"ז (ט"ו בטבת תשי"ז — 19 בדצמבר 1956) היו"ר — י. שפרינצק.

א. מזכיר הכנסת מ. רוזטי הודיע על החוקים שהונחו על שולחן הכנסת.

ב. ראש הממשלה ומ"מ שר החוץ ד. בן-גוריון השיב לש-אילתה בדבר דברי שגריר ישראל בארצות-הברית במ-סיבת עתונאים בענין רצועת עזה.

ג. ש. יוניצ'מן הגיש הצעה לסדר-היום בדבר עיטורים לחיי-לים. ראש-הממשלה ושר-הבטחון ד. בן-גוריון השיב להצעה.

הוחלט: להסיר את הענין מסדר-היום.

ד. ח. אריאב הגיש הצעה לסדר-היום בדבר אופן מינוים של פקידים בכירים בשירות המדינה. ראש-הממשלה ד. בן-גוריון השיב להצעה.

הוחלט: להסיר את הענין מסדר-היום.

ה. א. וילנסקה הגישה הצעה לסדר-היום בדבר מדד היוקר-שרה-האוצר ל. אשכול השיב להצעה.

הוחלט: להסיר את הענין מסדר-היום.

ו. ב. אבניאל (י"ר ועדת הכלכלה) הביא לקריאה שניה חוק לקיום תקפן של תקנות ההגנה (הוראות שעה) (מס' 12), תשי"ז—1956, וביחד עם זה נימק הסתייגות המשותפת לו ולחבר-הכנסת ש. פרלשטיין. י. א. אלמוגי (בשם הרוב בוועדת הכלכלה) השיב להסתייגות.

הוחלט: לקבל את החוק.

ישיבה ר"ד (י"ג בטבת תשי"ז — 17 בדצמבר 1956) היו"ר — י. שפרינצק; י. ישעיהו-שרעבי.

א. מזכיר הכנסת מ. רוזטי הודיע על החוקים שהונחו על שולחן הכנסת.

ב. שר הבריאות י. ברזילי השיב על שאלות בדבר: הקמת מרפאה בכפר עבלין; חקירת המקרה של פטירת פעוטה במעברת שדרות; עזרה רפואית למעברת כפר נחמן; השירות ליולדות במרכז הבריאות שבקריית-שמונה; פגי-עות של בעלי-חיים נגועי-כלבת ואמצעים למניעתן; הבי-טחת קיומו של בית-החולים "הדסה" בצפת; הקמת בית-חולים בחדרה.

ג. שר-הפנים י. ברייהודה הביא לקריאה ראשונה חוק לה-ארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום (החזקת תעודת זהות והצגתה), תשי"ז—1956. בוויכוח השתתף ת. טובי. שר הפנים השיב לו.

הוחלט: להעביר את החוק לוועדת הפנים.

ד. שר-הפנים י. ברייהודה הביא לקריאה ראשונה חוק לה-ארכת תוקף של תקנות-שעת-חירום (הסדרת השמירה בישובים), תשי"ז—1956. בוויכוח השתתף מ. אולמרט. שר הפנים השיב לו.

הוחלט: להעביר את החוק לוועדת הפנים.

ה. י. ריפתין (י"ר ועדת הפנים) הביא לקריאה שניה חוק לתיקון תקנות-שעת-חירום (יצאה לחוץ-לארץ) (הארכת תוקף), תשי"ז—1956.

הוחלט: לקבל את החוק.

ו. בהמשך הדיון על החוק לתיקון פקודת מס הכנסה, תשי"ז—1956 (קריאה ראשונה), השתתפו: ע. גוברין, ז. צור, ח. רובין, י. א. אלמוגי, ש. לורנץ, א. וילנסקה.

ישיבה ר"ה (י"ג בטבת תשי"ז — 17 בדצמבר 1956) היו"ר — נ. ניררפאלקס.

בהמשך הדיון על החוק לתיקון פקודת מס הכנסה, תשי"ז—1956, השתתפו: י. פורדר, ש. שורש, א. אלט-מן, י. כץ, מ. קלמר.

ישיבה ר"ו (י"ד בטבת תשי"ז — 18 בדצמבר 1956) היו"ר — ב. מינץ; ב. אידלסון.

א. מזכיר הכנסת מ. רוזטי הודיע על חוק שהונח על שולחן הכנסת.

ב. א. אזניה (י"ר ועדת הכנסת) הודיע על חילופי גברי בוועדת הכנסת.

ג. שר-החקלאות ק. לוז השיב על שאלות בדבר: מעשה יאוש של תלמיד בית-הספר החקלאי במקוה-ישראל;

